

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

ACTIVITEITENVERSLAG 2013

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

*Dit document bevindt zich op de website van het Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting: www.armoedebestrijding.be.*

*De onderlijnde woorden in de tekst zijn hyperlinks en geven telkens toegang tot de
elektronische documenten.*

INHOUDSTAFEL

1.	INLEIDING	3
2.	OPDRACHTEN EN VISIE	4
2.1.	WETTELIJKE OPDRACHTEN	4
2.2.	VISIE.....	4
3.	DOELSTELLINGEN VOOR EEN DYNAMISCHE DIALOOG	6
3.1.	SOCIALE BESCHERMING	6
3.2.	HET BEHOUD VAN DE BAND TUSSEN KINDEREN EN HUN OUDERS IN DE BIJZONDERE JEUGDZORG	7
3.3.	EEN RESULTAATSVERBINTENIS MET BETREKKING TOT HET RECHT OP WONEN	8
4.	DOELSTELLINGEN VOOR MEER KENNIS	9
4.1.	UITDIEPEN VAN THEMA'S	9
4.2.	OPVOLGEN VAN THEMA'S	9
4.3.	ONDERSTEUNING VAN ONDERZOEK.....	9
4.4.	PROJECT RECHTSPRAAK 'EFFECTIVITEIT VAN RECHTEN'	10
4.5.	PROJECT AUTOMATISERING VAN RECHTEN.....	11
4.6.	INTERNATIONAAL.....	11
4.7.	DOCUMENTATIE EN WEBSITE.....	12
5.	DOELSTELLINGEN BETREFFENDE HET POLITIEKE DEBAT EN POLITIEKE ACTIE	13
5.1.	OPVOLGING VAN HET TWEEJAARLIJKE VERSLAG 2010-2011.....	13
5.2.	MEMORANDUM 'WONEN' NAAR AANLEIDING VAN DE VERKIEZINGEN IN 2014	13
5.3.	SPECIFIEKE VRAGEN.....	13
5.4.	STRUCTURELE SAMENWERKING MET DE GEWESTEN, DE GEMEENSCHAPPEN EN DE FEDERALE STAAT	14
5.5.	MEDEWERKING AAN DE WERKZAAMHEDEN VAN ANDERE DIENSTEN EN ORGANISATIES	15
6.	INSTRUMENTEN OM DE DOELSTELLINGEN TE REALISEREN.....	17
6.1.	BEHEERSORGANEN VAN HET STEUNPUNT	17
6.2.	CENTRUM VOOR GELIJKHEID VAN KANSEN EN VOOR RACISMEBESTRIJDING.....	18
6.3.	TEAM.....	18
6.4.	COMMUNICATIE	20
6.5.	BALANS EN RESULTAATREKENING 2013	22
7.	BIJLAGEN	23
7.1.	SAMENWERKINGSAKKOORD	23
7.2.	PUBLICATIES VAN HET STEUNPUNT IN 2013.....	29

1. INLEIDING

In voorliggend activiteitenverslag volgen we opnieuw de structuur van het [strategische driejarenplan \(2011-2013\)](#) om op die manier een goede opvolging mogelijk te maken.

2013 was het tweede jaar van het dialoogproces over sociale bescherming en armoede en er werden dan ook heel wat bijeenkomsten georganiseerd om over dit thema - in zijn verschillende aspecten - uit te wisselen met een bijzonder grote diversiteit aan actoren. De medewerkers van het Steunpunt vervolgden ook de interviews met personen in een situatie van armoede of bestaansonzekerheid om zicht te krijgen op de sterktes en zwaktes van het sociaal beschermingssysteem. Midden december kon het Steunpunt een zevende twejaarlijkse Verslag over een bijzonder pertinent thema voorstellen.

Daarnaast vond ook de dialoog plaats - op vraag van de Federatie Wallonië-Brussel - rond de vraag hoe de band tussen ouders en kinderen kan behouden blijven bij plaatsing in een instelling of een pleeggezin. Gezinnen in armoede en verschillende actoren uit de bijzondere jeugdzorg gingen in gesprek: de dialoog was bijzonder intensief, vaak confronterend maar tegelijk heel verrijkend. Een eindrapport van deze dialoog werd op 17 oktober voorgesteld en gepubliceerd.

Het project rond rechtspraak werd in 2013 verder ontwikkeld: stilaan groeit een netwerk van sleutelactoren die interessante arresten - zowel op Belgisch als internationaal niveau - signaleren, waarna deze door medewerkers van het Steunpunt kort worden beschreven en ter beschikking worden gesteld via de specifieke webrubriek.

Het Steunpunt onderzoekt ook de mogelijkheden en knelpunten met betrekking tot de automatische toekenning van rechten. Een nota betreffende de bevoegdheden van de federale Staat werd begin 2013 gepubliceerd maar de werkzaamheden werden verder gezet om deze nota te kunnen vervolledigen met het materiaal vanuit de gewesten en gemeenschappen.

Dit activiteitenverslag geeft een overzicht van de werkzaamheden van het Steunpunt. Meer informatie over de inhoudelijke aspecten van dit werk kan gevonden worden in de twejaarlijkse Verslagen van het Steunpunt en op zijn website.

Veel leesplezier!

2. OPDRACHTEN EN VISIE

Het [Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gewesten en de Gemeenschappen betreffende de bestending van het armoedebeleid](#) vormt de wettelijke basis voor het bestaan en de opdrachten van het Steunpunt. De onderstaande beschrijving van de opdrachten en de visie van het Steunpunt zijn overgenomen uit zijn [strategisch plan 2011-2013](#).

2.1. Wettelijke opdrachten

De opdrachten van het Steunpunt zijn vastgelegd in het [Samenwerkingsakkoord betreffende de bestending van het armoedebeleid](#) (art. 1 en 5). Het Steunpunt steunt de federale regering en de gewest- en gemeenschapsregeringen in hun verbintenis om hun beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid en tot bestrijding van armoede voort te zetten en te coördineren. Het Steunpunt is **een hulpmiddel voor het nemen van beleidsbeslissingen**.

Centraal in de opdracht van het Steunpunt staat de evaluatie van de daadwerkelijke uitoefening van rechten.

Concreet wordt van het Steunpunt verwacht dat het:

- informatie verzamelt en analyseert;
- aanbevelingen formuleert;
- tweejaarlijks een verslag opstelt;
- een structurele dialoog met verenigingen en middenveldorganisaties waarborgt.

2.2. Visie

Armoede leidt ertoe dat fundamentele rechten niet worden nageleefd, en is tegelijkertijd het gevolg ervan. Deze overtuiging van de vele partners van het Steunpunt geeft vorm aan de visie op armoedebestrijding die aan de basis ligt van onze activiteiten. Armoede bestrijden gaat verder dan loutere formele gelijkheid van rechten. Alles moet in het werk gesteld worden opdat iedereen de voorziene rechten ook daadwerkelijk kan uitoefenen. Een openbare instelling voor armoedebestrijding die het algemeen belang dient, is dus uiterst zinvol.

Armoedebestrijding vraagt om overleg en actie om het beleid toegespitst op personen in armoede te verbeteren. Tegelijk moet er ook actie worden ondernomen om maatregelen bij te sturen die bestaansonzekerheid en armoede op een indirecte manier in de hand werken of versterken. Er moet met andere woorden **zowel aandacht besteed worden aan structurele dynamieken als aan gerichte maatregelen**. Zoniet bestaat het gevaar een 'armen'-status in het leven te roepen en het uitgangspunt van 'mensenrechten' uit het oog te verliezen.

In dit opzicht heeft het Steunpunt door zijn **interfederale karakter** een duidelijke meerwaarde. Het kan immers gericht werken aan een algemeen armoedebestrijdingsbeleid, zonder a priori beperkt te zijn door de verschillende bevoegdheidsniveaus.

De **participatie van mensen in armoede** is onontbeerlijk om armoede op een juiste en doeltreffende manier te bestrijden. Een beleid dat de fundamentele rechten van iedereen wil laten respecteren, moet de situaties waarbij die rechten het meest in het gedrang komen in rekening brengen en luisteren naar mensen die met dergelijke situaties worden geconfronteerd. Hun inbreng mag echter niet alleen staan, maar moet een plaats krijgen in een ruimer overleg met andere partijen die ook een noodzakelijke bijdrage leveren.

De wettelijke opdracht van het Steunpunt om dit structureel overleg te waarborgen, maakt het tot een uniek en onafhankelijk uitwisselingsplatform dat openstaat voor een grote diversiteit aan actoren en aan specifieke expertises - vooral diegene die niet of nauwelijks worden erkend.

3. DOELSTELLINGEN VOOR EEN DYNAMISCHE DIALOOG

In opvolging van het dialoogproces in het kader van het ['Algemeen Verslag over de Armoede'](#) kreeg het Steunpunt de opdracht overleg te organiseren tussen mensen in armoede en andere maatschappelijke actoren (beroepskrachten, academici, sociale partners, beleidsverantwoordelijken), met specifieke aandacht voor de participatie van de mensen in armoede en hun verenigingen.

3.1. Sociale bescherming

In samenspraak met de leden van de Begeleidingscommissie werd gekozen om in 2012-2013 te werken rond het thema van sociale bescherming. Er werden drie thematische overleggroepen opgestart: werk, gezondheid en pensioen. In 2013 is elke groep vier keer samengekomen. Parallel hiermee werden verschillende specifieke vragen bekeken. Kinderbijslag werd behandeld door een overleggroep die twee maal samen kwam en de sociale bescherming van zelfstandigen was het voorwerp van een bijeenkomst met verschillende organisaties die samenwerken met zelfstandigen. Om de uitwisseling mogelijk te maken over een aantal transversale elementen uit de verschillende overleggroepen, werden ook twee plenaire bijeenkomsten georganiseerd (1 per semester). Deze verschillende vergaderingen gebeurden op basis van werknoots van het Steunpunt die werden uitgewerkt voor elke bijeenkomst. Enkele bilaterale ontmoetingen hebben het ook mogelijk gemaakt om actoren te betrekken die niet aanwezig konden zijn bij de overlegbijeenkomsten (bv. VOB, ...). Het Steunpunt is ook naar Eupen gegaan voor een overlegdag met de lokale actoren; deze overlegdag werd samen georganiseerd met de minister van Gezin, Gezondheid en Welzijn.

Daarnaast werd er voor geopteerd om persoonlijke ervaringen van mensen in armoede te verzamelen over wat de Belgische sociale bescherming concreet betekent in hun leven. Het team verrichtte hiervoor interviews waarbij aan de respondenten gevraagd werd naar de rol die de sociale bescherming al of niet heeft gespeeld in hun levenstraject. Er werden in 2013 elf interviews gerealiseerd; in totaal werden 26 interviews afgenomen. Er werd tevens een bijeenkomst georganiseerd met enkele verenigingen en met maatschappelijk werkers.

De analyses en aanbevelingen die uit dit overleg zijn voortgekomen zijn opgenomen in het tweejaarlijkse Verslag 2012-2013 dat in december 2013 werd voorgesteld.

3.2. Het behoud van de band tussen kinderen en hun ouders in de bijzondere jeugdzorg

Sinds verschillende jaren werkt het Steunpunt rond het thema van de bijzondere jeugdzorg: deelname aan de groep 'Agora' (punt 5.4.2), onderzoek om de band tussen een maatregel binnen de bijzondere jeugdzorg en armoede te objectiveren, hoofdstuk van het Verslag 2010-2011 gewijd aan deze thematiek (jongvolwassenen bij het verlaten van een voorziening voor bijzondere jeugdzorg). In 2012 hebben verenigingen gevraagd om een overleg te organiseren over het behoud van de band tussen een geplaatst kind in een instelling of in een opvanggezin en zijn gezin, in het geval dat gezin in armoede leeft. Het Steunpunt heeft voorgesteld aan de minister voor Bijzondere Jeugdzorg om de werkzaamheden te coördineren. De minister heeft dit positief beantwoord. Het project beoogde aan de hand van een uitwisseling van ervaringen van beroepskrachten en gezinnen de elementen te identificeren die het behoud van de band tussen ouders en hun kinderen bevorderen.

In 2012 heeft het Steunpunt een voorbereidende analyse uitgevoerd (literatuur, wetgeving, actoren), samen met het kabinet van de minister voor Bijzondere Jeugdzorg een begeleidingscomité opgezet, en een startmoment voor het project voorbereid waarop talrijke gezinnen en beroepskrachten aanwezig waren.

Volgend op het startmoment op 23 januari werden dialooggroepen gevormd, die in totaal meer dan 100 deelnemers hebben bijeengebracht. Gezinnen in armoede, verenigingen waar armen het woord nemen, instellingen uit de Bijzondere Jeugdzorg, diensten van pleegzorg (SPF, 'services placements familiales') en van opvanggezinnen, afgevaardigden, raadgevers en directeurs van de diensten voor Bijzondere Jeugdzorg (SAJ, 'Services d'Aide à la Jeunesse') en van diensten voor Jeugdbescherming (SPJ 'Services de Protection à la Jeunesse'), de voorzitter van de Franstalige Unie van jeugdmagistraten, 'AMO' ('Services d'Aide en Milieu Ouvert') en organisaties zoals ONE ('Office de la Naissance et de l'Enfance'), ... hebben aan de dialoog deelgenomen.

De dialooggroepen zijn elf keer bijeengekomen tussen februari en juni 2013; er werden ook twee plenaire vergaderingen georganiseerd. Een eerste om het Steunpunt aanwijzingen te geven over de redactie van het rapport dat het zou opstellen, meer specifiek de structuur ervan en de prioritaire thema's die naar voren zouden worden gebracht. Een tweede bijeenkomst werd gewijd aan het ontwerprapport, waarbij de deelnemers werden uitgenodigd om hun opmerkingen en suggesties kenbaar te maken.

Dit rapport over het vraagstuk van de investering in het behoud van de band tussen ouders en kinderen, evenals de praktijken en voorwaarden voor het behoud van deze band, werd gepresenteerd, in aanwezigheid van de minister, tijdens het slotmoment van het project op 17 oktober 2013. Het werd ook breed verspreid in de sector van de bijzondere jeugdzorg en gepubliceerd op verschillende websites (van de minister voor Bijzondere Jeugdzorg, van de DGAJ ('Direction-Général de l'Aide à la Jeunesse'), en van het Steunpunt).

Onmiddellijk na de voorstelling, heeft de verantwoordelijke van de DGAJ voor de erkenning van de diensten voor bijzondere jeugdzorg een bijeenkomst georganiseerd om na te gaan welk gevolg zijn instelling kan geven aan het project. Het Steunpunt werd hierop uitgenodigd.

3.3. Een resultaatsverbintenis met betrekking tot het recht op wonen

In 2011 heeft het Steunpunt een denkkronde opgestart, mede op initiatief van actoren van het terrein, om na te gaan hoe het recht op wonen effectiever gemaakt kan worden. Hiervoor werd inspiratie gezocht bij buitenlandse ervaringen, meer bepaald de situatie in Schotland en Frankrijk, waar men een resultaatsverbintenis heeft ingesteld op het vlak van huisvesting. In maart 2011 werd een (eerder besloten) juridisch seminarie georganiseerd onder de titel "Naar een effectief recht op wonen: welke lessen kunnen we trekken uit de Franse en Schotse ervaringen". Dit seminarie en een 2-tal overlegvergaderingen met actoren van het terrein vormden de basis voor het hoofdstuk in het Verslag 2010-2011 met als titel ["Recht op wonen: naar een resultaatsverbintenis"](#).

In opvolging van deze reflectie en gezien het belang van deze thematiek, heeft het Steunpunt een studiedag uitgewerkt in samenwerking met de Universiteit Antwerpen en de Facultés Universitaires Saint-Louis. Deze studiedag vond plaats op 25 januari 2013, met ondersteuning van de ministers van Wonen van de drie gewesten en de ministers die een coördinerende bevoegdheid uitoefenen inzake armoedebestrijding. Deze studiedag heeft het mogelijk gemaakt om te onderzoeken wat het in België zou betekenen om van de huidige middelenverbintenis over te gaan naar een resultaatsverbintenis. Het was ook een gelegenheid voor talrijke deelnemers, met verschillende achtergronden (onderzoekers, kabinetsmedewerkers, verenigingen waar armen het woord nemen, organisaties die rond wonen actief zijn, ...), om over deze vraag uit te wisselen. Een publicatie doet verslag van deze werkzaamheden: Recht op wonen: naar een resultaatsverbintenis? (die Keure).

4. DOELSTELLINGEN VOOR MEER KENNIS

4.1. Uitdiepen van thema's

In het vorige punt kwamen de thema's aan bod die in een diepgaand overleg worden behandeld.

4.2. Opvolgen van thema's

De voorbije jaren heeft het Steunpunt reeds op talrijke thema's gewerkt. In functie van de tweejaarlijkse Verslagen wordt een beperkt aantal thema's gekozen om diepgaand te behandelen in een intensief dialoogproces. In de mate van het mogelijke tracht het Steunpunt ook de andere thema's van voorgaande Verslagen te blijven opvolgen. Dit gebeurt vooral in het kader van de actualisatie van een aantal webrubrieken, in het bijzonder de fiches van 'feiten en cijfers'. Daarnaast is een monitoring van de aanbevelingen van het meest recente Verslag in voorbereiding.

4.3. Ondersteuning van onderzoek

Het Steunpunt stimuleert op een actieve manier onderzoek rond armoede en sociale uitsluiting. Federaal Wetenschapsbeleid is hierbij een belangrijke partner. Het Steunpunt volgde in 2013 een aantal projecten die het indiende in het onderzoeksprogramma's AGORA en 'Samenleving en Toekomst' van het Federaal Wetenschapsbeleid.

Daarnaast neemt het Steunpunt deel aan stuurgroepen van onderzoeksprojecten die op initiatief van andere diensten en instellingen worden gerealiseerd.

4.3.1. ONDERZOEK OP VRAAG VAN HET STEUNPUNT

4.3.1.1. ARMOEDE IN DE STAD EN OP HET PLATTELAND (POCICO)

In 2010 ging het onderzoeksproject '[Armoede in de stad en op het platteland](#)' van start, uitgevoerd door Universit  Libre de Bruxelles en KU Leuven. Dit onderzoek zoekt naar indicatoren van armoede die rekening houden met de graad van ruraliteit of stedelijkheid van de omgeving. In een eerste fase werd een beter begrip opgebouwd van het karakter van armoede op het platteland in vergelijking met armoede in meer stedelijke gebieden. Dit gebeurde op basis van de inhoudelijk erg rijke data uit de EU-SILC enquête, die qua steekproef echter beperkt is. In een tweede fase streefden de onderzoekers ernaar plattelandsarmoede te meten op basis van de socio-economische gegevens over de hele bevolking uit de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid.

Op 25 april 2013 organiseerde het Steunpunt in samenwerking met Federaal Wetenschapsbeleid een seminarie met een voorstelling van de onderzoeksresultaten en een verdere uitwisseling tussen de verschillende actoren. De reacties van een aantal organisaties en instellingen op de onderzoeksresultaten – telkens vanuit een eigen specifieke invalshoek – zijn beschikbaar op de site.

4.3.1.2. DEMOGRAFISCHE UITDAGINGEN EN SOCIALE COHESIE

Het Federaal Wetenschapsbeleid lanceerde in 2011 een nieuwe oproep voor het programma 'Samenleving en Toekomst'. Een onderzoeksvoorstel dat het Steunpunt indiende bij het programmacomité voor de onderzoeksas 'Demografische Uitdagingen en Sociale Cohesie', over 'tewerkstelling en armoede' werd goedgekeurd, en gaf aanleiding tot drie onderzoeksprojecten: [EMPOV](#) (Werkgelegenheid en armoede in een veranderende samenleving), gecoördineerd door het Centrum voor Sociaal Beleid van de Universiteit van Antwerpen, [EDIPO](#) (Tewerkstelling, loondiscriminatie en armoede) gecoördineerd door de Universit  Libre de Bruxelles, en [WOLDEMP](#) (Leeftijd, vrouwen en werk: een evaluatie) gecoördineerd door de UCL. De onderzoeksprojecten werden opgestart eind 2012 – begin 2013. Het Steunpunt maakt deel uit van de opvolgingscomit s van deze onderzoeksprojecten.

4.3.1.3. SIMULATIE DEGRESSIVITEIT

Op vraag van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en het Steunpunt voerde de FOD Sociale Zekerheid een simulatie uit naar de effecten van de versterkte degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen op de financiële vallen in de werkloosheid en op de inkomenspositie van werklozen. In het Verslag 2012-2013 wordt verwezen naar enkele resultaten van de simulatie-oefening.

4.3.2. ONDERZOEK OP INITIATIEF VAN ANDEREN

Het Steunpunt is ook betrokken bij onderzoeken die door andere organisaties en instellingen werden aangevraagd, en maakt(e) deel uit van:

- Stuurgroep ESF-project 'Missing Link' (ontwikkeling van geïntegreerde en maatgerichte methodiek voor moeilijk bereikbare en moeilijk bemiddelbare jongeren in hun levenstraject, met de uiteindelijke finaliteit van duurzame tewerkstelling) (Arktos vzw);
- Gebruikersgroep Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming en AGORA-project DOC Datawarehouse (Kruispuntbank Sociale Zekerheid);
- Stuurgroep van VLAS (Vlaams Armoede Steunpunt);
- Belgisch Nationaal Netwerk Minimum Inkomen: project, gesteund door de Europese Commissie, met als doel de obstakels te identificeren die toegang tot een toereikend minimum inkomen verhinderen, en de nodige stappen voor de realisatie van een toereikend minimum inkomen (Belgisch netwerk armoedebestrijding)
- Stuurgroep project Lokaal proactief kader (pilootprojecten in Vlaamse OCMW's in de strijd tegen onderbescherming), Samenlevingsopbouw;
- Begeleidingscommissie van het onderzoek 'Enquête auprès des personnes résident dans les équipements   vocation touristique (Plan Habitat Permanent)' (IWEPS)

4.4. Project rechtspraak 'effectiviteit van rechten'

Een van de opdrachten van het Steunpunt is het evalueren van de effectiviteit van rechten van mensen in armoede. Een van de manieren om de effectiviteit van rechten te evalueren is door zich te buigen over de rechtspraak van de hoven en rechtbanken, waarbij situaties naar voren komen waarin deze rechten niet worden gerespecteerd. We stellen vast dat sommige rechters bijzondere aandacht hebben voor de rechten van mensen in armoede en dat zij innoverende beslissingen nemen om hun rechten beter te vrijwaren. In het kader van de opdracht van het Steunpunt is het belangrijk dat we kennis kunnen nemen van deze beslissingen. Daarnaast is het ook van belang om deze beslissingen zo ruim mogelijk te

verspreiden, in het bijzonder naar organisaties van het terrein, en naar mensen uit de juridische en uit de academische wereld. Het verspreiden van deze informatie kan bijdragen tot een versterking van de effectiviteit van rechten voor mensen in armoede.

In 2013 werden op de website een 7-tal subcategorieën gecreëerd waaronder: huisvesting, toegang tot gezondheidszorg, bescherming van het gezinsleven. In de loop van 2013 werden verschillende personen en organisaties aangesproken met de bedoeling om een zo breed mogelijk netwerk te ontwikkelen die relevante rechtspraak kan aanleveren. Een aantal sleutelpersonen zouden het Steunpunt op termijn op een proactieve en dynamische manier relevante vonnissen kunnen bezorgen. Armoede is geen juridisch concept maar is vaak op een transversale manier aanwezig in de verschillende rechtsdomeinen. Het blijft dan ook een grote uitdaging om in de stroom van rechtspraak die dagelijks wordt geproduceerd, die vonnissen eruit te halen die impliciet of expliciet de grondrechten van mensen in armoede behandelen, en ze in een begrijpbare taal ter beschikking te stellen op de website.

Om die reden werd in september een begeleidingscomité opgestart, die het Steunpunt verder zal ondersteunen in deze opdracht van verzamelen en publiceren. Het comité bestaat uit personen die vanuit hun professionele bezigheid gespecialiseerd zijn in de thema's die worden behandeld. De bedoeling is om dit comité 2 à 3 maal per jaar samen te roepen, om samen met het Steunpunt verdere richting te geven aan dit project. Ook het redactiewerk van het Steunpunt wordt op regelmatige basis via mail aan dit comité ter herlezing voorgelegd. Nadat deze commentaren worden verwerkt, wordt de tekst op de website geplaatst.

4.5. Project automatisering van rechten

De Begeleidingscommissie van het Steunpunt heeft deze gevraagd een inventaris - op federaal niveau - op te maken van de rechten die reeds werden 'geautomatiseerd', waarvan de 'automatisering' bezig is of waarvan een 'automatisering' wenselijk en mogelijk zou zijn. Een gelijkaardige oefening is bezig in Vlaanderen. Het resultaat van dit werk - gerealiseerd in 2012 - werd voorgesteld en bediscussieerd op de Begeleidingscommissie van het Steunpunt in januari 2013 en werd gepubliceerd in een nota.

Op vraag van de minister-president van Wallonië en ook van de minister van Gezondheid, Sociale Actie en Gelijkheid van kansen, heeft het Steunpunt een gelijkaardig initiatief genomen met betrekking tot de rechten binnen de bevoegdheden van Wallonië. Het Steunpunt ontmoet hiervoor een 15-tal instellingen, die zijn opgelijst door de 'Direction interdépartementale de la Cohésion sociale' (DICS, Interdepartementale Directie voor Sociale Cohesie). Deze werkzaamheden zouden begin 2014 moeten worden afgerond.

4.6. Internationaal

4.6.1. OPVOLGING VAN DE EUROPESE ACTUALITEIT

Op de Begeleidingscommissie van het Steunpunt wordt er systematisch een punt geagendeerd met betrekking tot de Europese actualiteit. In 2013 werden volgende punten besproken:

- Nationaal hervormingsprogramma en aanbevelingen van de Raad van de Europese Unie betreffende België; Nationaal Sociaal Rapport;
- Europese Conventie tegen armoede en sociale uitsluiting;
- Social Investment Package (SIP);
- Fund for European aid to the most deprived (FEAD);
- Europese groep van Nationale instellingen van de rechten van de mens.

4.6.2. DEELNAME AAN DE EUROPESE CONVENTIE TEGEN ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING

De Europese Conventie vond plaats op 26 en 27 november 2013 in Brussel. Voor de tweede maal werd het Steunpunt uitgenodigd om deel uit te maken van de Belgische delegatie die werd geleid door de staatssecretaris voor Armoedebestrijding. Deze Conventie is opgevat door de Europese Commissie als een plaats van dialoog met de verschillende betrokken partners. De Begeleidingscommissie van het Steunpunt wou de deelname van het Steunpunt zo goed mogelijk te proberen voorbereiden, maar de beperkte informatie over de inhoud van de Conventie maakte dit niet mogelijk.

4.6.3. BELGISCH PLATFORM EN WERKGROEP 'INDICATOREN' IN HET KADER VAN DE EUROPESE STRATEGIE 2020 INZAKE ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING

Het Steunpunt neemt deel aan het Belgisch luik van de Europa Strategie 2020. Op federaal niveau zijn er twee werkgroepen die de stakeholders verzamelen: het Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting EU 2020, gecoördineerd door de [POD Maatschappelijke Integratie](#), en de Werkgroep 'Indicatoren', gecoördineerd door de [FOD Sociale Zekerheid](#). Het Steunpunt neemt deel aan de vergaderingen van deze twee groepen.

Het Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting EU 2020 kwam drie maal samen; daarnaast vond er ook een Open Platformdag op plaats. De werkgroep 'indicatoren' kwam drie maal samen.

4.7. Documentatie en website

Het Steunpunt tracht, aan de hand van zijn documentatiecentrum, een veelheid aan informatie over armoede en sociale uitsluiting te verzamelen, afkomstig van verschillende bronnen en actoren (organisaties die op het terrein werken, administraties, onderzoeksinstellingen, internationale instellingen...). Dit materiaal stoffeert de overlegwerkzaamheden van het Steunpunt en de verschillende rubrieken van de website, in het bijzonder de rubriek '[feiten en cijfers](#)' met antwoorden op veel gestelde vragen. De [website van het Steunpunt](#) wordt telkens weer verder ontwikkeld als een instrument om de toegang tot deze kennis, zowel de documenten en het werk van het Steunpunt als de informatie van andere organisaties en diensten, te maximaliseren.

In het strategisch plan 2011-2013 was de ontwikkeling van een digitale bibliotheek voorzien. In 2012-2013 werden verschillende pistes en mogelijke softwaresystemen onderzocht en een aantal offertes opgevraagd. Een stand van zaken werd voorgesteld op het Beheerscomité van 14 februari 2013 en de resultaten van het verkennend onderzoek werden opgenomen in een nota. Het Beheerscomité vroeg om prioriteit te geven aan de ontwikkeling van een nieuw softwareplatform voor de website.

5. DOELSTELLINGEN BETREFFENDE HET POLITIEKE DEBAT EN POLITIEKE ACTIE

Het Steunpunt heeft de expliciete opdracht aanbevelingen te formuleren voor de verschillende beleidsverantwoordelijken in het land. Het tweejaarlijkse Verslag is daarvoor een belangrijk instrument. Begin 2012 werd het Verslag 2010-2011 voorgesteld. In de loop van dit jaar is dan ook veel aandacht gegaan naar de opvolging van de analyses en aanbevelingen uit dit Verslag.

5.1. Opvolging van het tweejaarlijkse Verslag 2010-2011

In functie van een politieke impact, hebben de opstellers van het [Samenwerkingsakkoord](#) ook een opvolgingsprocedure voor het Verslag voorzien. In het kader hiervan heeft het Steunpunt het Verslag 2010-2011 in verschillende parlementen en adviesraden voorgesteld. Daarnaast werd ook initiatief genomen om het Verslag aan de bevoegde kabinetten (zowel op federaal als op gemeenschaps- en gewestniveau) voor te stellen. Het grootste deel van deze presentaties vonden plaats in 2012. Eén presentatie vond plaats in 2013, met name op het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (VESOC, 22 februari).

Op de website is een overzicht van de opvolging beschikbaar.

5.2. Memorandum 'wonen' naar aanleiding van de verkiezingen in 2014

In het licht van de verkiezingen in 2014 heeft het Steunpunt in december zijn aanbevelingen met betrekking tot het woonthema bevoegdheden gepubliceerd, in de vorm van een memorandum aan de politieke partijen. De aanbevelingen uit het Verslag 2012-2013 zullen gebruikt worden voor een specifiek memorandum rond sociale bescherming (te verschijnen in 2014).

5.3. Specifieke vragen

5.3.1. ADVIESVRAAG ROND MEDISCHE KAART EN MEDISCHE HUIZEN (WAALS GEWEST)

Het Steunpunt heeft op vraag van de minister-president van Wallonië en van de Federatie Wallonië-Brussel en van de Waals minister van Gezondheid, Sociale Actie en Gelijkheid van kansen een nota opgemaakt betreffende de medische kaart en het project MediPrima. De medische kaart wordt door sommige gemeenten gebruikt om de toegang tot zorg te vergemakkelijken (sociale bijstand). De nota analyseert ook het aanbod van de 'medische huizen', hun toegang evenals de politieke antwoorden tegenover het onvoldoende aanbod. Het Steunpunt heeft hierbij een twintigtal gesprekken gevoerd met verenigingen waar armen het woord nemen, organisaties die werkzaam zijn in het domein van gezondheid, OCMW's, de 'relais santé', de federaties van 'medische huizen' en de maatschappelijk werkers om deze nota te realiseren.

5.3.2. STUURGROEP VOEDSELOVERSCHOTTEN (VLAAMS GEWEST)

Het Steunpunt nam deel – op vraag van het kabinet van de Vlaams minister voor Armoedebestrijding – aan de stuurgroep 'Sociaal aan de slag met voedseloverschotten' ter voorbereiding van de studiedag op 24 april 2014 en het bijhorende boek.

5.3.3 WERKGROEP JEUGDARMOEDE IN FUNCTIE VAN DE OPMAAK VAN HET JKP (VLAANDEREN)

De Afdeling Jeugd van het Vlaams Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen bereidt een nieuw jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) voor. Voor de opmaak van dit plan is een traject uitgetekend, waarbij verschillende stakeholders worden betrokken. Het Steunpunt neemt deel aan de werkgroep 'De jeugdarmoede moet omlaag'. Deze werkgroep zal tot mei 2014 een vijftal keren samenkomen om over deze uitdaging strategische en operationele doelstellingen te formuleren.

5.4. Structurele samenwerking met de gewesten, de gemeenschappen en de federale staat

5.4.1. PERMANENT ARMOEDE OVERLEG (PAO) VAN HET VLAAMSE GEWEST EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het Steunpunt neemt deel aan [het horizontaal Permanent Armoede Overleg \(PAO\)](#). Dit is de decretaal bepaalde plaats waar aandachtsambtenaren uit de Vlaamse administratie samen met het Vlaams Netwerk en een aantal andere partners (waaronder het Steunpunt) samenkomen, onder meer om het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) voor te bereiden, op te volgen en te evalueren. In 2013 waren er vier bijeenkomsten.

5.4.2. AGORA-OVERLEG VAN DE FRANSE GEMEENSCHAP

Het Steunpunt is in 2013 de groep Agora blijven ondersteunen, die reeds sinds enkele jaren bijeenkomt binnen de Algemene Directie van de Bijzondere Jeugdzorg in de Franse Gemeenschap (DGAJ). Het is op vraag van de minister voor Bijzondere Jeugdzorg dat het Steunpunt betrokken werd bij deze denkgroep die in 1998 werd opgericht om op vraag van de Interministeriële Conferentie voor Maatschappelijke Integratie het decreet betreffende de Bijzondere Jeugdzorg te evalueren "*met de bedoeling plaatsingen wegens armoede te vermijden en de ouder-kindrelatie te vrijwaren*". Aan de ontmoetingen wordt deelgenomen door consultants, directeurs en afgevaardigden, net als door leden van de DGAJ, een lid van het kabinet van de minister, een vertegenwoordiger van de AGASS (Administration générale de l'Aide à la jeunesse, de la Santé et du Sport) en verenigingen waar armen het woord nemen.

In 2013 hebben er acht vergaderingen plaats gevonden. De Agora-groep heeft gewerkt in functie van de publicatie van een folder over de transparantie en communicatie van documenten, bestemd voor de 'SAJ', de 'SPJ', erkende diensten en 'IPPJ'. Deze zal de werkzaamheden van de Agora-groep weergeven, aangevuld met enkele reflecties uit de studiedag van 29 november 2011. De tekst focust zich op twee documenten: de synthesesnota aan de 'SAJ' en de synthesesnota aan de 'SPJ'. Het doel is om enerzijds de reflectie te voeden van de beroepskrachten van de bijzondere jeugdzorg en anderzijds het debat over de cruciale vraag betreffende de documenten. Er werd een bijeenkomst gewijd aan de wijzigingen die aan het decreet inzake bijzondere jeugdzorg zijn gebeurd.

5.4.3. BELGISCH PLATFORM TEGEN ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING EU 2020 EN WERKGROEP 'INDICATOREN' IN HET KADER VAN DE EUROPESE STRATEGIE 2020 INZAKE ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING

Deze samenwerking kwam reeds aan bod in punt 4.6.3..

5.4.4. PERMANENTE WERKGROEP ARMOEDE VAN DE INTERMINISTERIELE CONFERENTIE INTEGRATIE IN DE SAMENLEVING

Het Steunpunt maakt deel van de permanente werkgroep van de Interministeriële Conferentie Integratie in de Samenleving. Deze werkgroep is vier maal samengekomen in 2013. De bijeenkomsten waren vooral gewijd aan de uitwerking van een nationaal kinderarmoedebestrijdingsplan.

5.4.5. STRUCTURELE UITWISSELING MET HET OBSERVATORIUM VOOR WELZIJN EN GEZONDHEID – BRUSSEL HOOFDSTAD

Er is een structurele uitwisseling met het Observatorium voor Welzijn en Gezondheid – Brussel-Hoofdstad. Het Observatorium nam deel aan verschillende overleggroepen over sociale bescherming en armoede, in functie van de opmaak van het recentste tweejaarlijkse Verslag.

5.5. Medewerking aan de werkzaamheden van andere diensten en organisaties

Het Steunpunt tracht zo veel mogelijk in te gaan op vragen van andere diensten en organisaties voor informatie of medewerking aan bepaalde activiteiten, voor zover deze passen in zijn wettelijke opdracht. Deze ondersteuning kan de vorm aannemen van een ontmoeting, een bijdrage op of deelname aan een studiedag, deelname aan een jury of commissie, enzovoort.

5.5.1. COMMISSIES EN JURY'S

Medewerkers van het Steunpunt namen deel aan volgende jury's of commissies:

- Jury Nationale Loterij;
- Adviescommissie Armoede van de Provincie Limburg;
- Jury Armoedefonds van de Koning Boudewijnstichting (2 in 2013);
- Jury 'Federale Armoedeprijs';
- Jury OCMW-activeringstrajecten (ESF-programma);
- Groupe consultative 'Formation volontariat lutte contre la pauvreté' (Koning Boudewijnstichting en CERA);
- Reflectiegroep Campagne Welzijnzorg (armoede op het platteland);
- Jury Projectoproep 'Sport en Spel' van Cera;
- Begeleidingscomité van het onderzoek « Enquêtes auprès des personnes résidant dans les équipements à vocation touristique (Plan Habitat Permanent), IWEPS.

5.5.2. BIJDAGEN AAN STUDIEDAGEN EN COLLOQUIA

In 2013 leverden de medewerkers volgende bijdragen op studiedagen en colloquia:

- Bijdrage op het seminarie over de Milleniumdoelstellingen, georganiseerd door ATD Quart Monde internationaal en het Comité van de Regio's (22/01/2013);
- Deelname aan de rondetafel in het kader van de Conferentie 'Solidair wonen: mogelijkheden tot erkenning van cohousing voor de sociaal zwakkeren?', georganiseerd door de POD MI/Grootstedenbeleid (26/02/2013);
- Voorstelling van de werking van het Steunpunt, Werkgroep 'Energie en armoede' – EANDIS (16/03/13);
- Voorstelling over armoede en het Steunpunt aan de studenten van het 3e jaar bachelor maatschappelijk werker van de Haute École de la Province de Liège (26/03/13);
- Bijdrage over dakloosheid op de Open Platformdag van het Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting EU 2020 (28/03/13);
- Overleg met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) rond projectsubsidies met betrekking tot armoede op het platteland (22/05/13);
- Samenvattende beschouwingen op avond rond armoede, Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen (28/05/13);
- Interventie over gezondheid en armoede op de zitting van de Raadgevende Afdeling van het Observatorium Chronisch zieken van het RIZIV (13/06/13);
- Interventie over de transitie naar autonomie op de Belgische Jeugdconferentie over sociale inclusie, Vlaamse Jeugdraad (05/09/13);
- Voorstelling Steunpunt en POCICO-onderzoek op Federaal Netwerk Aandachtsambtenaren (20/09/13);
- Presentatie over armoede op het platteland, Startavond Welzijnzorg Provincie Antwerpen (8/10/13);
- Presentatie en debat met betrekking tot armoede en de sociale gezondheidsongelijkheden in het kader van de « Jeudis de la LUSS » bij de Ligue des Usagers des Services de Santé (LUSS) (24/10/13);
- Deelname aan het Coop Labo 'Coöperatieve dorpsrestaurants', Cera (31/10/13);
- Inleiding van workshop rond kinderarmoede tijdens de Informatiesessie 'Het Europees Sociaal Investeringspakket door een Vlaamse Brill', Vlaams-Europees (04/11/13);
- Presentatie over de trends en evoluties van de sociale bescherming, Sectordag maatschappelijke dienstverlening, Samenlevingsopbouw (05/11/13);
- Afsluiting workshop op Kennisplatform van het Vlaamse Armoedesteunpunt (VLAS) (14/11/13);
- Deelname aan de expertenrondetafel rond gelijke kansen op school van Unicef België (20/11/13);
- 'L'étranger, la veuve et l'orphelin. A propos de l'exclusion sociale et de diverses manières de ne pas y remédier (2/3). Plus de la moitié des hommes sont des femmes.' Collège de Belgique (20/11/2013).

5.5.3. INDIVIDUELE VRAGEN

Het Steunpunt ontvangt ook heel wat individuele vragen via email of telefoon. Het gaat hierbij vooral om informatieve vragen van beroepskrachten van organisaties of instellingen, journalisten, studenten en docenten... Vele van deze vragen gaan over cijfers. Daarnaast zijn er vragen voor hulp. Deze handelen veelal over financiële moeilijkheden. Bij hulpvragen tracht het Steunpunt naar een concrete organisatie door te verwijzen die in de regio van de hulpvrager ondersteuning kan bieden bij het zoeken naar een antwoord op de hulpvraag. In het kader van mediareportages werd het Steunpunt herhaaldelijk gevraagd om contacten te leggen met mensen in armoede die konden getuigen.

6. INSTRUMENTEN OM DE DOELSTELLINGEN TE REALISEREN

6.1. Beheersorganen van het Steunpunt

Het Steunpunt is ondergebracht bij het [Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding](#) (verder: Centrum), maar heeft een eigen wettelijke basis (het Samenwerkingsakkoord), eigen [beheersorganen](#) (het Beheerscomité en de Begeleidingscommissie) en een apart budget.

6.1.1. BEHEERSCOMITE

Het Beheerscomité van het Steunpunt heeft drie opdrachten: toezien op de goede uitvoering van het Samenwerkingsakkoord, de behoeften inzake personeelsbezetting evalueren en een ontwerpbegroting uitwerken (art. 7 van het Samenwerkingsakkoord).

Het Beheerscomité heeft in 2013 acht keer vergaderd. Het Beheerscomité heeft verschillende vergaderingen gewijd aan de toekomst van het Steunpunt, wat een verklaring is voor het hoger aantal vergaderingen.

Samenstelling in 2013:

Voorzitter : Ides Nicaise ; Ondervoorzitter : Muriel Rabau
Véronique De Baets, Bart Collin (op voordracht van de federale Staat) ; Marijke Enghien, Magda de Meyer, Frederic Vanhauwaert (op voordracht van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest) ; Carine Jansen, Benoit Parmentier (op voordracht van het Waals Gewest in overleg met de Franse Gemeenschap) ; Sabine Daenens, Luc Notredame (op voordracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) ; Karin Fatzaun (op voordracht van de Duitstalige Gemeenschap), Cédric Verschooten (kabinet van de staatssecretaris voor Armoedebestrijding).

De Directeur en de Adjunct-directeur van het Centrum alsook de coördinatrice van het Steunpunt zijn leden van het beheerscomité met raadgevende stem.

6.1.2. BEGELEIDINGSCOMMISSIE

De Begeleidingscommissie, die wordt voorgezeten door de Staatssecretaris voor Armoedebestrijding, is opgericht om de inhoud van de werkzaamheden van het Steunpunt op te volgen en na te gaan of de methodologie gerespecteerd wordt (art. 8 van het Samenwerkingsakkoord).

De Begeleidingscommissie heeft in 2013 zes keer vergaderd.

Samenstelling in 2013:

Voorzitter : Maggie De Block, staatssecretaris voor Armoedebestrijding
Paul Palsterman, Bjorn Cuyt, Sonia Kohnenmergen (sociale partners) ; Ivan Dechamps en Karin Rochtus (ziekteverzekeringsinstellingen) ; Diane Moras, Stephan Backes, Paul Trigalet, Marc Otjacques en Herman van Breen (organisaties waar armen het woord nemen) ; Christine Dekoninck, Bernard Antoine en Piet Van Schuylenberg (Verenigingen van Steden en Gemeenten/OCMW).
Christine Mahy en Rocco Vitali worden uitgenodigd als observator (Réseau wallon en Forum bruxellois ; het Vlaams Netwerk en het Belgisch Netwerk zijn al lid).

De leden van het Beheerscomité zijn ook lid van de Begeleidingscommissie.

6.2. Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

Het Steunpunt neemt een bijzondere plaats in binnen het [Centrum](#). Het Steunpunt heeft een eigen wettelijke basis, een eigen budget en eigen beheersorganen. Maar daarnaast bestaat er geen enkele twijfel over dat ze inhoudelijk nauw met elkaar verwant zijn. Discriminatie leidt immers tot armoede, wat het motief er ook van moge zijn. Twee beschermde criteria, vermogen en sociale afkomst, staan rechtstreeks in verband met armoede. Mensen van buitenlandse afkomst zijn oververtegenwoordigd binnen de armen. Het Centrum en het Steunpunt werken dan ook rond bepaalde inhoudelijke punten samen.

De voorzitter en de vice-voorzitter van het Beheerscomité van het Steunpunt worden uitgenodigd op de raad van bestuur van het Centrum wanneer er punten op de agenda staan met betrekking tot armoede. De coördinatrice dd neemt deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur van het Centrum en aan de stafvergaderingen. Het personeel wordt uitgenodigd op de algemene vergaderingen, en op vergaderingen over inhoudelijke aangelegenheden.

Omgekeerd heeft de directie van het Centrum een raadgevende stem op het Beheerscomité van het Steunpunt tot bestrijding van armoede.

6.3. Team

In 2013 werden de werkzaamheden van het Steunpunt gestuurd door 10 mensen (een gemiddelde van 8,2 voltijds equivalenten).

Elke week vinden er teamvergaderingen plaats. Daarop wordt het werk gecoördineerd, kunnen collega's met elkaar van gedachten wisselen, wordt de inhoud verder uitgediept... Dat alles vanuit een transversale benadering.

Samenstelling van het team 2013

Ghislaine Adriaensens (100 %), Françoise De Boe (100 %), Julien Blanc (100 %, sinds 1 september), Karen De Clercq (50 %, sinds 15 november), Marilène De Mol (100 %, tot 11 november), Sophie Galand (100 %, 8,5 maand), Vincent Philippart (100 %, tot 24 april), Muriel Simon (60 % van 1 februari tot 30 april, 100 % tot 30 oktober, daarna 40 %), Veerle Stroobants (80 %), Joke Swankaert (50 % tot 31 oktober, 30 % tot 30 november), Henk Termote (100 %), Angela van de Wiel (70 % tot 31 augustus), Henk Van Hootegem (100 %), Gilles Van Impe (30 %).

Medewerkers hebben volgende opleidingen gevolgd:

- een vorming voor het team over het creatief organiseren van overleg (2 dagen);
- een managementopleiding voor de departements- en diensthoofden van het Centrum;
- bachelor 'Rechten';
- opleidingen in informatica: excell, word, outlook, sharepoint;
- taalopleidingen: Frans en Engels;
- vorming voor vakbondsafgevaardigde.

Daarnaast namen in 2013 de medewerkers van het Steunpunt deel aan volgende studiedagen en colloquia, zowel in het kader van informatie als vorming:

- Informatiedag betreffende de hervorming van de pensioenen, ACOD Brusselse Intergewestelijke (15/01/13);
- Brusselse Bond Recht op Wonen (24/01/13);
- Voorstelling federaal jaarboek 'Armoede in België', POD Maatschappelijke integratie (31/01/13);
- 20 jaar Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding (15/02/13);
- Colloquium 'Ensemble pour le bien-être de tous. Evaluation et perspectives du Plan de cohésion sociale en Wallonie', DICS (14/03/2013) ;
- Lunchsessie 'The Social Investment Package: Just Hype or the Next Big Thing?', Europees Sociaal Observatorium en VLEVA (15/03/13);
- Voorstelling Good Planet Belgium(16/03/13);
- Open platformdag van het Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting EU 2020 (28/03/13);
- Tackling the Housing Crisis in Europe: towards an integrated policy on Homelessness (10/04/13);
- Vrijmaking energiemarkt, Serv (17/04/13);
- Onderzoekplatform platteland, VLM (24/05/13);
- Studiedag 'InfoOverload: (no)surcharge to pay', georganiseerd door de Belgische Vereniging voor Documentatie (ABD-BVD) (30/05/2013);
- Middagsessie 'Le marché peut-il s'occuper de la sécu ? Marchés publics, aides d'Etat et directive services', ULB, Centre de droit public (13/06/13);
- 10 jaar Netwerk tegen Armoede, Netwerk tegen Armoede (21/06/13);
- Rondetafel 'Job Quality in EU Research: Building Up the Knowledge Base', Europees Sociaal Observatorium/NEUJOBS (02/07/13);
- Studiedag georganiseerd door het Forum bruxellois de lutte contre la pauvreté met betrekking tot de sociale uitdagingen betreffende de demografische evoluties (16/10/2013) ;
- 'Pauvreté rurale et urbaine', Réseau wallon de lutte contre la pauvreté (17/10/13);
- Colloquium Armoedebestrijding, Senaat (18/10/13);
- Les Jeudis de l'Hémicycle : les inégalités sociales de santé à Bruxelles (Parlement francophone bruxellois) (14/11/2013) ;
- 20ème Congrès des économistes belges de langue française, Le modèle social belge: quelle avenir?, Centre Interuniversitaire de Formation Permanente (21/11/13);
- Studievoormiddag in het Vlaams Parlement: 'Vlaamse kinderbijslag, kan Vlaanderen de uitdaging aan?', Decenniumdoelen (19/11/13);
- Voorstelling jaarverslag Vlaamse kinderrechtencommissaris (20/11/13);
- Colloquium 'Inégalités et Santé' , Centre social de Promotion de la santé de Namur, Fédération des Maisons Médicales en Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté (27/11/13) ;
- Colloquium 'Solidariteit en herverdeling in duet of duel' n.a.v. verschijnen Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2013, OASes (05/12/13);
- Full social jacket, FOD Sociale Zekerheid (04/12/13);
- Voorstelling Jaarboek Armoede en sociale uitsluiting 2013 (05/12/13);
- Studiedag 'Kinderen, sociaal beleid en de Zesde Staatshervorming in Vlaanderen', Centrum Sociaal Beleid, (06/12/13);
- Conferentie'Le Baromètre social de la Wallonie. Une démarche originale pour eun autre regard sur la Wallonie...' georganiseerd door IWEPS (12/12/2013).

6.4. Communicatie

Het Steunpunt tracht op een duidelijke en transparante manier zijn werkzaamheden extern te communiceren. Hiertoe heeft het verschillende instrumenten tot zijn beschikking: de website, persconferenties en persberichten, publicaties en een nieuwsflits.

6.4.1. WEBSITE

Het Steunpunt communiceert hoofdzakelijk via zijn [website](#). De website is het visitekaartje van het Steunpunt: ze legt uit waar het Steunpunt voor staat en wat het doet. Ze is echter ook het ideale middel om het rijke materiaal - informatie uit een diversiteit van bronnen - dat het Steunpunt verzamelt en onderzoekt, te ontsluiten en openbaar te maken.

Via de website, met de drie taalversies (www.armoedebestrijding.be - www.luttepauvrete.be - www.armutsbekaempfung.be), worden de verschillende teksten en het werk van het Steunpunt maximaal ter beschikking gesteld en linken gelegd naar het materiaal van andere diensten en instellingen. De bestaande Engelstalige site wordt stelselmatig verder uitgebreid (www.combatpoverty.be).

Zoals ook in de voorbije jaren, blijft de meest geconsulteerde pagina de rubriek '[feiten en cijfers](#)', waarbij de meeste bezochte vraag deze is over [de minimumuitkeringen](#) (zowel in het Nederlands als het Frans).

6.4.2. NIEUWSFLITS

In 2013 stuurde het Steunpunt vijf nieuwsflitsen naar al zijn contacten:

- 31/1: recht op wonen
- 18/3: automatisering
- 25/4: armoede op het platteland
- 11/6: kinderarmoede
- 18/12: tweejaarlijks verslag 2012-2013

Er werd promotie gemaakt voor de Nieuwsflits en bezoekers kunnen zich via de website inschrijven. Van deze mogelijkheid wordt meer en meer gebruik gemaakt.

6.4.3. MEDIA

Het Steunpunt tracht via de organisatie van persconferenties en het uitbrengen van persberichten aandacht in de pers te verkrijgen voor het thema van armoede en sociale uitsluiting. In 2013 was het belangrijkste evenement de persconferentie op 18 december met de voorstelling van het tweejaarlijkse Verslag 2012-2013. Daarnaast was er veel persaandacht voor de studie rond armoede op het platteland en in de stad, die is uitgevoerd op vraag van het Steunpunt.

Volgende persberichten werden uitgebracht:

- Persbericht: Tweejaarlijks Verslag 2012-2013, 18 december 2013.
- Persbericht: [Armoede op het platteland in kaart gebracht. Nood aan globale aanpak](#), 25 april 2013.
- Persbericht: [Recht op wonen: op zoek naar inspiratie voor België](#), 31 januari 2013.

Daarnaast antwoordt het Steunpunt heel regelmatig op vragen van journalisten wanneer deze een artikel of reportage wensen uit te werken.

Voor zijn contacten met de pers, persberichten en persconferenties kan het Steunpunt terugvallen op de expertise van de communicatiedienst van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

6.4.4. PUBLICATIES

Medewerkers van het Steunpunt publiceerden in 2013 enkele artikels in tijdschriften. Deze zijn te consulteren op <http://www.armoedebestrijding.be/publicatiessteunpuntartikels.htm> en in punt 7.2.2.

6.5. Balans en resultaatrekening 2013

	31/12/2012 2012 € Balans Bilan	31/12/2013 2013 € Balans Bilan
Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting Service de la lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale		
<i>Actief / Actif</i>		
Materieel vaste activa / Immobilisations corporelles	-	-
Financieel vaste activa / Immobilisations financières	-	-
Totaal vaste activa / Total actif immobilisé	-	-
Handelsvorderingen / Créances commerciales	56.420,00	79.626,34
Geldbeleggingen / Placements de trésorerie	188.000,00	188.000,00
Liquide middelen / Valeurs disponibles	459.274,55	305.842,64
Overlopend / Actifs circulants	-	-
Totaal vlottende activa / Total actifs circulants	703.694,55	573.468,98
<i>Totaal actief / Total actif</i>	<i>703.694,55</i>	<i>573.468,98</i>
<i>Passief / Passif</i>		
Reserve bestemd voor sociaal passief		
Overgedragen resultaat Opening / Ouverture	493.052,21	543.283,44
Courant resultaat boekjaar / Résultat courant exercice	21.657,89	53.668,11
Transfer Sociaal Passief / Transfert Passif social	71.889,12	-
Gecum.resultat / Résultat cumulé	543.283,44	489.615,33
Totaal eigen middelen / Total fonds propres	543.283,44	489.615,33
Voorziening sociaal passief / Provision passif social	-	-
Voorziening 2-jaarl.rapport / Provision rapport bi-annuel	6.500,00	-
Leveranciers / Fournisseurs	68.185,58	54.928,02
Sociale schulden / Dettes sociales	28.585,53	28.925,63
Overige schulden / Autres dettes	-	-
Overlopend passief / Passif transitoire	57.140,00	-
Totaal schulden < 1 jaar / Total dettes < 1 an	153.911,11	83.853,65
<i>Totaal passief / Total passif</i>	<i>703.694,55</i>	<i>573.468,98</i>
	31/12/2012 2012 € Resultatenrekening Compte de résultat	31/12/2013 2013 € Resultatenrekening Compte de résultat
Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting Service de la lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale		
<i>Opbrengsten / Produits</i>		
Toelagen / Subventions	620.402,61	626.947,70
Toelagen Projecten / Subventions aux projets	-	77.004,03
Overige opbrengsten / Produits divers	30,40	30,00
Financiële opbrengsten / Produits financiers	359,51	-
Uitzonderlijke opbrengsten / Produits exceptionnels	-	6.500,00
Totaal opbrengsten / total produits	620.792,52	710.481,73
<i>Kosten / Charges</i>		
Projectkosten / Frais de projets	-	48.845,61
Werkingskosten / Frais de fonctionnement	144.701,18	205.716,09
Personeelskosten / Frais de personnel	491.249,23	509.588,14
Afschrijvingen en provisies / Amortissements et provisions	-	-
Uitzonderlijke kosten/ Frais exceptionnels	6.500,00	-
Totaal kosten/ Total charges	642.450,41	764.149,84
Resultaat boekjaar / Résultat exercice	- 21.657,89	- 53.668,11

7. BIJLAGEN

7.1. Samenwerkingsakkoord

Het Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de bestending van het armoedebeleid werd ondertekend te Brussel op 5 mei 1998, en goedgekeurd door:

- >> De Vlaamse Gemeenschap, decreet van 17 november 1998, B.S. van 16 december 1998
- >> De federale Staat, wet van 27 januari 1999, B.S. van 10 juli 1999
- >> De Franse Gemeenschap, decreet van 30 november 1998, B.S. van 10 juli 1999
- >> De Duitstalige Gemeenschap, decreet van 30 november 1998, B.S. van 10 juli 1999
- >> Het Waals Gewest, decreet van 1 april 1999, B.S. van 10 juli 1999
- >> Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ordonnantie van 20 mei 1999, B.S. van 10 juli 1999

TEKST VAN HET AKKOORD

Gelet op artikel 77 van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 92bis, § 1, ingevoegd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid op artikelen 42 en 63;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 55bis, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1990 en gewijzigd bij de wet van 5 mei 1993;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering - Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 3 december 1997;

Overwegende dat bestaansonzekerheid, armoede en sociale, economische en culturele uitsluiting, zelfs voor één enkele persoon, op een ernstige manier afbreuk doen aan de waardigheid en aan de gelijke en vervreembare rechten voor alle personen;

Overwegende dat het herstellen van de voorwaarden voor menselijke waardigheid en de uitoefening van de rechten van de mens, zoals bepaald in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 10 december 1948 en in de twee Internationale Verdragen inzake economische, sociale en culturele rechten en inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966, een gemeenschappelijk doel is voor iedere overheid van het land;

Overwegende dat daartoe voortdurende en gecoördineerde inspanningen nodig zijn van elke overheid apart en van allen samen, voor het uitstippelen, het uitvoeren en het evalueren van het beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving;

Overwegende dat de sociale zekerheid prioritair is voor het behoud van de sociale samenhang en voor het voorkomen van bestaansonzekerheid, armoede en sociale ongelijkheid en voor de menselijke emancipatie;

Overwegende dat het nodig is de bestendinging van dit integratiebeleid te waarborgen, namelijk door het aanpassen en het ontwikkelen van de openbare dienstverlening;

Overwegende dat de betrokkenheid van alle personen bij dit integratiebeleid, reeds bij het uitstippelen ervan, door de overheid moet gewaarborgd worden;

- >> De Federale Staat, vertegenwoordigd door de Eerste Minister, de Minister van Sociale Zaken, de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, de Minister van Volksgezondheid en Pensioenen en de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie;
- >> De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door hun Regering, in de persoon van de Minister-President en de Ministers bevoegd voor de coördinatie van het armoedebeleid en voor de bijstand aan personen;
- >> De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van de Minister-President;
- >> De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van de Minister-President en de Minister van Jeugd, Vorming, Media en Sociale Zaken;
- >> Het Waals Gewest, vertegenwoordigd door de Minister-President en de Minister van Sociale Actie;
- >> Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door de Minister-President;
- >> De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door de leden van het Verenigd College bevoegd voor Bijstand aan Personen;

Kwamen het volgende overeen :

ARTIKEL 1STE

Zonder afbreuk te doen aan hun eigen bevoegdheden verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe hun beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving voort te zetten en te coördineren op basis van de hierna volgende principes:

- >> Het realiseren van de sociale rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet;
- >> Een gelijke toegang voor iedereen tot al deze rechten, wat ook maatregelen van positieve actie kan inhouden;
- >> Het invoeren en versterken van de modaliteiten voor de deelneming van alle betrokken overheden en personen, inzonderheid van personen die in armoede leven, aan het uitstippelen, het uitwerken en het evalueren van dit beleid;
- >> Een beleid van maatschappelijke integratie is een inclusief, globaal en gecoördineerd beleid, dit wil zeggen dat het moet gevoerd worden op alle bevoegdheidsgebieden en dat een voortdurende evaluatie van alle ondernomen en overwogen initiatieven en acties daartoe vereist is.

ARTIKEL 2

Daarom verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe bij te dragen elkeen binnen hun bevoegdheden aan een "Verslag over Bestaansonzekerheid, Armoede, Sociale Uitsluiting en Ongelijke Toegang tot de Rechten", verder "het Verslag" genoemd. Dit wordt tweejaarlijks tegen de maand november opgemaakt door het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting", voorzien in artikel 5 van dit akkoord, op basis van de bijdrage van de partijen. Het verslag wordt in de drie landstalen opgemaakt.

Het bevat minstens:

- >> Een evaluatie van de evolutie van onzekere levensomstandigheden, van armoede en van sociale uitsluiting op basis van indicatoren zoals zij overeenkomstig artikel 3 worden vastgelegd;

- >> Een evaluatie van de daadwerkelijke uitoefening van sociale, economische, culturele, politieke en burgerrechten alsook van de ongelijkheid die blijft bestaan wat betreft de toegang tot de rechten;
- >> Een inventaris en een evaluatie van het beleid en van de acties die sinds het vorig verslag werden gevoerd;
- >> Concrete aanbevelingen en voorstellen om de toestand van de betrokken personen op alle in dit artikel bedoelde gebieden zowel op lange als op korte termijn te verbeteren.

ARTIKEL 3

Na overleg met de wetenschappelijke wereld, de bevoegde administraties en instellingen, de sociale partners en de organisaties waar de armen het woord nemen, zullen de ondertekenende partijen onderzoeken welke kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren en instrumenten kunnen gebruikt en/of uitgewerkt worden om de evolutie op alle in artikel 2 bedoelde gebieden te analyseren, opdat de bevoegde overheden op de meest passende manier kunnen ingrijpen. Een eerste reeks indicatoren zal worden vastgelegd voor 15 november 1998.

Zonder afbreuk te doen aan de wetten en reglementen betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de individuen, verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe alle gegevens waarover een voorafgaand akkoord wordt bereikt kosteloos ter beschikking te stellen van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" of de toegang tot deze gegevens te vergemakkelijken, indien ze behoren tot externe diensten. De ondertekenende partijen hebben ook toegang tot deze gegevens.

ARTIKEL 4

§1ste Het Verslag wordt via de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie vermeld in artikel 9 overhandigd aan de federale Regering en aan de Regeringen van de Gemeenschappen en van de Gewesten, die zich ertoe verbinden het aan hun Raden, Parlementen of Vergaderingen te bezorgen.

§2 De Federale Regering bezorgt het Verslag binnen de maand na ontvangst aan de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven die op hun beurt binnen de maand advies uit brengen, namelijk over de gebieden die tot hun taken behoren. De Gemeenschappen en Gewesten vragen eveneens advies aan hun adviesorganen die op dit vlak bevoegd zijn volgens dezelfde procedure.

§3 Alle ondertekenende partijen verbinden er zich toe een debat te houden over de inhoud van het verslag en van de adviezen, inzonderheid over de aanbevelingen en voorstellen van het verslag.

ARTIKEL 5

§1ste Om het voorgaande te kunnen realiseren wordt een "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" opgericht, belast met de volgende opdrachten:

- >> Informatie over bestaansonzekerheid, armoede, sociale uitsluiting en toegang tot de rechten inventariseren, systematiseren en analyseren op basis van de indicatoren, zoals bepaald in artikel 3;
- >> Concrete aanbevelingen en voorstellen doen om het beleid en de initiatieven tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving te verbeteren;
- >> Minstens om de twee jaar een Verslag zoals bedoeld in artikel 2 opmaken;

- >> Op verzoek van één van de ondertekenende partijen, van de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie of op eigen initiatief adviezen uitbrengen of interimverslagen opmaken over ieder vraagstuk dat betrekking heeft op een gebied dat tot zijn opdrachten behoort;
- >> Structureel overleg organiseren met de armsten.

§2 Om de doelstellingen van § 1 waar te maken betreft het Steunpunt de verenigingen waar de armen het woord nemen op een structurele en bestendige manier bij zijn werkzaamheden, hierbij gebruikmakend van de dialoogmethode zoals ze ontwikkeld werd bij het tot standkomen van het "Algemeen Verslag over de Armoede".

Het Steunpunt kan ook een beroep doen op alle personen en op openbare of privé organisaties die op dit vlak deskundig zijn.

ARTIKEL 6

§1ste Het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" wordt opgericht als drietalige instelling op federaal niveau, bij het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. Het wordt gesubsidieerd door alle betrokken partijen. Voor 1998 wordt een budget ter beschikking gesteld van 20 miljoen frank:

- >> 15.000.000 BF door de federale Staat;
- >> 2.800.000 BF door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest;
- >> 1.700.000 BF door het Waals Gewest (in overleg met de Franse en de Duitstalige Gemeenschap);
- >> 500.000 BF door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie).

De bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. Het budget kan mits akkoord van alle betrokken partijen worden aangepast na evaluatie door middel van een aanhangsel bij dit samenwerkingsakkoord.

De bedragen worden gestort voor maart van het jaar waarop ze betrekking hebben.

§2 Er moet een permanente en structurele samenwerking zijn tussen het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en de bevoegde administraties van de Gemeenschappen en Gewesten. Daartoe worden aan het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" wetenschappelijke medewerkers onder één of andere vorm ter beschikking gesteld door de drie Gewesten, namelijk 1,5 full-time equivalent door het Vlaams Gewest, 1 full-time equivalent door het Waals Gewest en 1/2 full-time equivalent door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Indien het om ambtenaren gaat blijven deze deel uitmaken van het personeel van het Gewest.

§3 De Gemeenschappen en de Gewesten zorgen, in volle respect voor elkanders bevoegdheden en budgetten, voor de erkenning en aanmoediging van organisaties waar armen het woord nemen.

ARTIKEL 7

§1ste Een Beheerscomité wordt bij het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" opgericht, met de volgende opdrachten:

- >> Ervoor zorgen dat dit samenwerkingsakkoord correct wordt uitgevoerd;
- >> Op voorstel van de Begeleidingscommissie, voorzien in artikel 8, beroep doen op wetenschappelijke instellingen of gespecialiseerde studiediensten die, gelet op hun

- ervaring en het materieel waarover zij beschikken, het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" kunnen bijstaan in het vervullen van zijn taken. In dit geval moet een overeenkomst worden gesloten met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding;
- >> Het opmaken voor het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" van een ontwerp van budget waarvan het beheer strikt gescheiden is van de organieke dotatie voor het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding;
  - >> Het bepalen van het personeelsbehoefteplan en inzonderheid het functieprofiel van de coördinator.
- §2 De Voorzitter en de Ondervoorzitter van het Beheerscomité en de coördinator van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting wonen de vergaderingen van de Raad van Beheer van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding bij met raadgevende stem, wanneer punten die betrekking hebben op het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" op de agenda staan.
- §3 Naast de vertegenwoordiger van de Eerste Minister die het Beheerscomité voorzigt, telt dit comité 12 leden onder wie:
- >> 4 leden voorgedragen door de federale Staat;
  - >> 3 leden voorgedragen door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest;
  - >> 2 leden voorgedragen door het Waals Gewest in overleg met de Franse Gemeenschap;
  - >> 2 leden voorgedragen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, onder wie één Nederlandstalige en één Franstalige;
  - >> 1 lid voorgedragen door de Duitstalige Gemeenschap.

Deze leden worden aangesteld op grond van hun deskundigheid en ervaring op de in dit samenwerkingsakkoord bedoelde gebieden. Ze worden door de respectieve Regeringen aangesteld en bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd voor een hernieuwbaar mandaat van 6 jaar.

- §4 Daarnaast zijn de Directeur en de Adjunct-directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding alsook de coördinator van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" leden van het Beheerscomité met raadgevende stem.

ARTIKEL 8

Er wordt een Begeleidingscommissie opgericht onder voorzitterschap van de minister of staatssecretaris die Maatschappelijke Integratie onder zijn bevoegdheid heeft, die de werkzaamheden van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" begeleidt. De Begeleidingscommissie bewaakt ook de methodologie en criteria zoals bepaald in artikel 3, evenals de vooruitgang van het Verslag. De Begeleidingscommissie bestaat uit de leden van het Beheerscomité, voorzien in artikel 7, minstens aangevuld met:

- >> 4 vertegenwoordigers van de sociale partners, voorgedragen door de Nationale Arbeidsraad;
- >> 2 vertegenwoordigers van de ziekteverzekeringsinstellingen, voorgedragen door het Nationaal Intermutualistisch College;
- >> 5 vertegenwoordigers voorgedragen door de organisaties waar de armen het woord nemen, waaronder een vertegenwoordiger van de daklozen;
- >> 3 vertegenwoordigers voorgedragen door de afdeling Maatschappelijk Welzijn van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

Deze vertegenwoordigers worden voorgedragen op grond van hun deskundigheid en ervaring op de in dit samenwerkingsakkoord bedoelde gebieden. Het Beheerscomité verleent hen een mandaat van 6 jaar.

ARTIKEL 9

Om overleg tussen de verschillende Regeringen te waarborgen, komt de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie minstens tweemaal per jaar bijeen.

Zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de overheden waaruit zij is samengesteld, heeft zij tot taak te zorgen voor een globale, geïntegreerde en gecoördineerde benadering van het beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving.

Zij wordt door de Eerste Minister voorgezeten en voorbereid in samenwerking met de minister of staatssecretaris die de Maatschappelijke Integratie onder zijn bevoegdheid heeft. Zij staan ook in voor de opvolging ervan. Daartoe doen zij een beroep op de deskundige hulp van de Cel Armoede binnen het Bestuur Maatschappelijke Integratie en van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting".

ARTIKEL 10

In het kader van de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie zullen de ondertekenende partijen de werking van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" en van dit samenwerkingsakkoord jaarlijks evalueren.

ARTIKEL 11

Het huidig samenwerkingsakkoord streeft er toe de opdracht van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding haar taak te bevestigen zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 over de oprichting van een Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, in het bijzonder voor de bevoegdheid aangaande de strijd tegen elke vorm van uitsluiting. Dat is dan ook de reden waarom, bij het hernieuwen van de Raad van beheer van het Centrum, de federale regering het Parlement zal uitnodigen rekening te houden met deze bevestiging op basis van de evaluatie voorzien door artikel 10.

Gedaan te Brussel, op 5 mei 1998, in 7 exemplaren.

Voor de Federale Staat : J.-L. DEHAENE, Eerste Minister; M. COLLA, Minister van Volksgezondheid;

M. DE GALAN, Minister van Sociale Zaken; M. SMET, Minister van Tewerkstelling en Arbeid, J. PEETERS, Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie;

Voor het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap : L. VAN DEN BRANDE, Minister-President;

L. PEETERS, Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting;

L. MARTENS, Minister van Cultuur, Gezin en Welzijn;

Voor de Franse Gemeenschap : L. ONKELINX, Minister-President;

Voor de Duitstalige Gemeenschap : J. MARAITE, Minister-President; K.-H. LAMBERTZ, Minister van Jeugd, Vorming, Media en Sociale Zaken;

Voor het Waals Gewest : R. COLLIGNON, Minister-President; W. TAMINIAUX, Minister van Sociale Actie;

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest : CH. PICQUE, Minister-President;

Voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie : R. GRIJP, D. GOSUIN, Leden van het Verenigd College bevoegd voor Bijstand aan Personen.

7.2. Publicaties van het Steunpunt in 2013

7.2.1. TWEEJAARLIJKS VERSLAG

Eind 2013 verscheen het zevende tweejaarlijkse Verslag van het Steunpunt dat op 18 december 2013 aan de pers werd voorgesteld.

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting (2013). (Verslag december 2013), Centrum voor Gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

7.2.2. ARTIKELS

Van Hootegem H. en Termote H., Een kijk op de meting van armoede en sociale uitsluiting in België en Vlaanderen. In: Welzijn en zorg in Vlaanderen. Wegwijzer voor de sociale sector 2013-2014, Kluwer, Mechelen, 2013, p. 503-523.

"Recht op wonen afdwingbaar?" Interview met Angela van de Wiel, in Huurdersblad online, nr. 215, juni 2013, p. 21-27.

7.2.3. NOTA'S EN BOEKEN

❖ [Memorandum Wonen](#) van het Steunpunt, december 2013

❖ Eindrapport: [Familles pauvres : soutenir le lien dans la séparation](#), oktober 2013.

❖ Groupe Agora (ATD Quart Monde, Lutte Solidarités Travail (LST), Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale, Direction générale de l'aide à la jeunesse), "[La transparence et la transmission des écrits](#)". Actes de la Journée de réflexion et de dialogue organisée le 29 novembre 2011 par le groupe Agora, 2013

❖ Nota: [Automatisering van rechten met betrekking tot de bevoegdheden van de federale Staat](#), 1 maart 2013.

❖ Bernard N., Hubeau B. (Editors), [Recht op wonen: naar een resultaatsverbintenis? - Droit au logement: vers une obligation de résultat?](#), 2013. (Deze publicatie is een initiatief van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, de Universiteit Antwerpen en de Universiteit Saint Louis.)

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Adres

Koningsstraat 138
1000 Brussel

Telefoonnummer Steunpunt

+32 (0)2 212 31 67

Algemeen nummer

+32 (0)2 212 30 00

Fax

+32 (0)2 212 30 30

E-mail

armoedebestrijding@cntr.be

Website

www.armoedebestrijding.be